

סדר כפרות

בְּעֶרְבַּת יוֹם הַכַּפּוּרִים מִנְהַג לִשְׁחוּט תְּרֵנּוּל לִבְנֵי הַנִּקְרָא גִבּוֹר וְשׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ בְּאִשְׁמוֹת הַבּוֹקֵר אַחַר סְלִיחוֹת כִּי אִזְ חוֹט שֶׁל חֹסֵד גּוֹבֵר בְּעוֹלָם, וְאִנּוּ שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ לְהַכְנִיעַ הַגְּבוּרֹת וּמוֹצִיאִין מִמֶּנּוּ דָּמוֹ כְּדֵי לְהַמְתִּיקוֹ וּנְקִרָא כַּפֶּרָה כְּמוֹ שֶׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח וְיֵהִי הַכַּפּוּרֹת כְּפִי חֲשׁוֹן בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּבֵית, זָכַר לְזָכַר נִקְבָה לְנִקְבָה וּלְמַעֲוֹבֵרַת שׁוֹחֲט שְׁלֹשָׁה, אַחַת בְּשִׁבְלֵהּ חֹזֵר וְנִקְבָה בְּשִׁבְלֵי סַפֵּק הַגּוֹלֵד:

בְּנֵי אָדָם יֵשְׁבֵי חַשְׁדָּה וְצַלְמוֹת, אֲסִירֵי עֲנִי וּבְרִזָּל: יוֹצִיאֵם מִחַשְׁדָּה וְצַלְמוֹת, וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתַּק: אֲוֹלִים מִדְּרָךְ פֶּשְׁעֵם, וּמַעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל-אֹכֵל תִּתְעַב נַפְשָׁם, וַיִּגְעוּ עַד-שַׁעְרֵי מוֹת: וַיִּזְעְקוּ אֶל-יְיָ בְּצַר לָהֶם, מִפְּצָקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם, וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַיְיָ חֲסֵדוֹ וּנְפִלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם: אִם-יֵשׁ עָלָיו | מְלֶאכֶּה מְלִיץ, אַחַד מִבְּנֵי-אֱלֹהִים, לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרָאֵל: וַיִּחַנְנוּ, וַיֹּאמֶר, פְּדֵעֵהוּ מִדְּרַת שְׁחַת, מִצְּאֹתַי כָּפָר:

זֶה הִלִּיפְתִּי, זֶה תְּמוֹרְתִי, זֶה כְּפָרְתִי, זֶה הַתְּרַנְּגוּל יִלְךְ לְמִיתָה, וְאֲנִי אֵלֶיךָ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

תְּחִלָּה וְאִמְרוּ בְּנֵי אָדָם וּגְוִי וּלְשָׁלוֹם. וְכַךְ עוֹשֶׂה ג' פְּעָמִים וּכְלָל פְּעַם מִסְבַּב ג"פ. סך-הַכֹּל מִסְבַּב ט' פְּעָמִים:

תד"א (א) סידור: (ב) תהלים קז: י: (ג) שם יד: (ד) שם יז:א: (ה) איוב לג כג:כד: (ו) תהלים פח ג (כשינוי): (ז) שם נה ג (כשינוי): (ח) ע"פ דברים כח נ: (ט) ע"פ שמות לר ט: (י) יומא פז, ב (כשינוי):

הנהגות (1) מי שאי אפשר לו לעשות סדר הכפרות בערב יום הכיפורים, יקיים זאת יום או יומיים לפניכן, כי כל עשרת ימי-תשובה ימי כפרה הם (שו"ע אורח סי' תרה בפרי מגדים אשל אברהם ס"ק א).

(2) המהדרין, מכסים בעצמם את הדם בברכה (ברשות השוחט, שהמצוה מוטלת עליו, שיכבד אותו להיות שליחו). נוסח הברכה: בְּרִיךְ אֱתָהּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְעָנָה עָלֵינוּ כְּעֵמֶר ("התקשרות" גליון סב, עמ' 22 הערה 15). ויש להכין מראש עפר (חול יבש, שגרגריו נפרדים ולא גושים) למטה, לפני השחיטה, שיישפך הדם עליו. ממתנינים לבדיקת הסימנים על ידי השוחט - שלא תהיה ברכה לבטלה, ומכסים ביד בעפר (שו"ע י"ד סימן כח סעיף ה). אף מי שמכסה את הדם בפעם הראשונה, לא יברך שהיינו (שו"ע אדה"ו אורח סימן כב בקר"א א).

(3) ידגיש ס' של חסדו (ע"פ ספר המנהגים, עמ' 30).

(4) מסובבים התרנגולת (או הכסף, כשאין אפשרות בתרנגולת) מעל הראש.
(5) ישחה מעט (שו"ע אדה"ו סימן תרו סעיף ז) ויכה על הלב (ע"פ מנהגי הרבי).

